וירדה וטבלה מהו אם תמצי לומר בתר עקירה אזלינן אע"ג דמצי נקט להו ה"מ ישראלית דטמאה דאורייתא אבל עובדת כוכבים זבה דטמאה דרבנן לא או דילמא לא שנא *תיקו: ומטמאין בכל שהן: אמר שמואל זב צריך כחתימת פי האמה שנאמר °או החתים בשרו מזובו והאנן תנן מטמאין בכל שהן הוא דאמר כרבי נתן *דתניא רבי נתן אומר משום רבי ישמעאל זב *צריך כחתימת פי האמה ולא הודו לו מ"ט דרבי ישמעאל דאמר קרא או החתים בשרו מזובו ורבנן ההוא מבעי ליה לח מטמא ואינו מטמא יבש ורבי ישמעאל ההוא מרר נפקא ורבנן ההוא למנינא הוא דאתא (א) זובו חדא רר בשרו תרי את זובו תלת לימד על זב בעל שלש ראיות שחייב בקרבן או החתים בשרו מזובו טמא מקצת זובו טמא לימד על זב בעל שתי ראיות שמטמא משכב ומושב ורבי ישמעאל מנינא מנא ליה נפקא ליה מדרבי סימאי *דתניא רבי סימאי אומר מנה הכתוב שתים וקראו טמא שלש וקראו טמא הא כיצד שתים לטומאה ושלש לקרבן ולמאן דנפקא ליה תרוייהו °מזאת תהיה טומאתו בזובו °איש איש כי יהיה זב מבשרו מאי עביד ליה מבעי ליה עד שיצא מבשרו זובו טמא למה לי *לימד על הזוב שהוא טמא אמר רב חנילאי משום ר"א בר"ש שכבת זרע לרואה במשהו לנוגע בכעדשה והאנן מטמאין בכל שהן תנן מאי לאו לנוגע לא לרואה ת"ש *חומר בשכבת זרע מבשרץ וחומר בשרץ משכבת זרע חומר בשרץ שהשרץ אין חלוקה טומאתו מה שאין כן בשכבת זרע חומר בשכבת זרע שהשכבת זרע מטמא בכל שהוא מה שאין כן בשרץ מאי לאו לנוגע לא לרואה והא דומיא דשרץ קתני מה שרץ בנגיעה אף שכבת זרע בנגיעה אמר רב אדא בר אהבה שום שרץ קתני ושום שכבת זרע קתני ושרץ לא מטמא במשהו והא אנן תנן *האברים אין להם שיעור פחות מכזית בשר המת ופחות מכזית בשר נבלה ופחות מכעדשה מן השרץ שאני אבר דכוליה במקום עדשה קאי דהא אילו חסר פורתא אבר °מי קמטמיא שכבת זרע דחלוקה טומאתו מאי היא *אילימא בין ישראל לנכרים ה"נ איכא °עכבר דים ועכבר דיבשה °אלא בין קטן לגדול אמר רב פפא כתנאי מנין לרבות נוגע בש"ז ת"ל °או איש ופליגי תנאי בעלמא דאיכא דאמרי *דון מינה ומינה ואיכא דאמרי דון מינה ואוקי באתרא למ"ד דון מינה ומינה מה שרץ בנגיעה אף שכבת זרע בנגיעה ומינה מה שרץ בכעדשה אף ש"ז בכעדשה ולמ"ד דון מינה ואוקי באתרא מה שרץ בנגיעה אף ש"ז בנגיעה ואוקי באתרא מה ש"ז לרואה במשהו אף לנוגע במשהו א"ל רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא ממאי דמאו איש דשרץ קמרבי ליה דילמא °מאו איש אשר תצא ממנו שכבת זרע קמרבי ליה ודכ"ע דון מינה ומינה שיילינהו לתנאי איכא דתני כרב פפא ואיכא דתני כרב הונא בריה דרב נתן: **מתני'** °תנוקת בת יום אחד מטמאה בנדה בת י' ימים מטמאה בזיבה *תנוק בן יום אחד מטמא בזיבה °ומטמא בנגעים °ומטמא בטמא מת °וזוקק ליבום °ופוטר מן היבום °ומאכיל בתרומה °ופוסל (את) [מן] התרומה

ונוחל

וירדה וטבלה. לשם יהודית אם תמצי לומר בזבה נעקרו מימי רגליה וירדה וטבלה אזלינן בתר עקירה ה"מ בישראל דטומאתו מדאורייתא: לח מטמא. דהחתים משמע לח שהיבש אינו חותם פי האמה דנפיל: רר. משמע לח כמו (שמואל א כא) ויורד רירו: בזובו חדא. זאת תהיה טומאתו בזובו חדא רר תרי את זובו תלת לקרבן: או החתים. לח: מזובו טומאתו היא. מקצת זובו אית ביה טומאה זיבה: שתים וקראו טמא. כי יהיה זב מבשרו חדא זובו טמא תרי טמא: שלש וקראו טמא. זאת תהיה טומאתו בזובו חדא רר בשרו את זובו תרי או החתים בשרו מזובו תלת טומאתו היא: על הזוב. שהטיפה עצמה טמאה: לנוגע בכעדשה. דמנגיעה דשרץ נפקא לן נגיעה דש"ז לקמן מאו איש אשר יגע וגו' (ויקרא כב): אין לו חלוקת טומאה. דשרץ קטן מטמא כגדול אבל קטן פחות מבן ט' אין לו קרי: שום שרץ קתני. אין לך שרץ מטמא במשהו אבל ש"ז יש מטמא במשהו כגון לרואה: דכוליה במקום כעדשה קאי. כלומר מתוך חשיבותיה שהוא אבר הוי חשוב כמקום כעדשה: תדע דמשום חשיבותא דאבר הוא דהא אילו חסר פורתא. מן האבר דהוי בציר מכעדשה מי מטמא: עכבר דים. אינו מטמא כדתניא בהעור והרוטב (חולין דף קכו:) דעל הארץ כתיב*: כתנאי. נוגע אי במשהו אי בכעדשה: ת"ל או איש. קס"ד מאו איש אשר יגע בכל שרץ אשר יטמא* ילפי': ושמעי' בעלמא תנאי דפליגי בכמה דוכתי בדון מינה ומינה ובדון מינה ואוקי באתרא הילכך הנהו תנאי על כרחך פליגי בנוגע בקרי למ"ד דון מינה ומינה דון ש"ז משרץ דהא מקרא דשרץ ילפינן לה דמה שרץ מטמא בנגיעה אף ש"ז בנגיעה ומינה מה שרץ בכעדשה כו': ואוקי באתרא. הנח ש"ז במקומה כדאשכחן ברואה דבמשהו: דילמא מאו איש אשר תצא ממנו כו' ילפינן לה. ולהכי למ"ד דון מינה ומינה הוה במשהו דהא נגיעה מראיה יליף ודכ"ע דון מינה ומינה הוה דהכא ליכא פלוגתא דלוקי באתרא דהא מיניה וביה יליף: איכא דתני כרב פפא. מאו איש אשר יגע בכל שרץ: **מתני'** זוקק ליבום. אם נולד יום אחד קודם מיתת אחיו אבל נולד לאחר מיתת אחיו אינו זוקק דכתיב (דברים כה) כי ישבו אחים יחדו: ופוטר מן היבום. אם נולד לאחר מיתת אביו וחיה שעה אחת ומת אבל כל זמן שמעוברת אינו מתירה לינשא: ומאכיל בתרומה. בת ישראל שנשאת לכהן ומת ונולד לה בן לאחר מיתתו אוכלת בשבילו בתרומה בו ביום שנולד כדכתיב (ויקרא כב) ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו ודרשינן [לקמן מד.] יאכילו את אמם אבל הימנה מעוברת אינה אוכלת בשבילו עד שיולד: ופוסל (את) [מן] התרומה. קס"ד כגון בת כהן שנשאת לישראל ומת והניח בן יום אחד פסלה מתרומת בית אביה כל ימי חייו דכתיב (ויקרא כב) וזרע אין לה ושבה אל בית אביה והא יש לה זרע ובגמרא [לקמן מד.] פריך אפילו עובר נמי פוסל:

ונוחל

את זובו תלת. לא דריש אתין אלא נמי אתי לדרשא אחריתי: **עד** שיצא מבשרו. ובפרק בנות כותים (לעיל דף לה.) דריש מבשרו ולא מטמא אוכלו תרתי שמעת מינה ולא"ת ול"ל קרא עד שיצא מבשרו מהיכא תיתי שיטמא בפנים כבחוץ דלא מנדה חבה הא בריך בנות כותים (שם דף לב) מצריך קרא לרבות קטן לזוב ולנדה ולזבה ולא ילפינן מהדדי וי"ל דהוה ילפינן מנדה חבה ושלשתם במה הצד ור"ש *נמי י"ל כיון דתני לן קרא שאין קן זב חבה למנין קטנים גם למנין פנים כבחוץ הייט משוין אותם אי לאו מבשרו: **והתנן** האברים אין להם שעור. וא"ת וכי לא ידע דאבר שלם דוקא קאמר וי"ל דפריך אמאי דמשני דשום שכבת זרע קתני דשום שרץ נמי אשכחן כגון אברים ומשני דלאו היינו כל שהוא דלאו חסר ליה מאור: **מנין** לרבות נוגע בשכבת זרע ת"ל או איש. מהבגד אשר יהיה עליו שכבת זרע לא מצי למילף דבגד חמור מאדם דעשה הגבלה מטמא בגדים בחבורו ולא אדם כדאמר בפ"ק דבבא בתרא (דף ס.) וא"ת מ"מ דריש מאו איש דשרץ ושביק או איש דכתיב בש"ז גופיה וי"ל דמסתבר ליה טפי לרבות נוגע מקרא דנוגע ולא מההוא דש"ז דמיירי ברואה וא"ת ול"ל יתורא דאו איש פשוט ליה מדאיתקש ש"ז לשרץ דמהאי טעמא ילפינן בשרץ בגד ועור משכבת זרע בפ' במה אשה (שבת דף סד.) ובפרק כיצד הרגל (ב"ק דף כה:) וי"ל דאי לאו או איש הוה אמינא דלא איקשה אלא מ"מ בפירוש כגון נוגע השרץ לרואה דש"ז ומצי למימר דרב פפא דמרבה נוגע מאו איש דשרץ הא דאמר התם דאיתקש אהדדי היינו משום דקרא דשרץ איירי בש"ז ומאו איש דשרץ נמי לא הוה מוקמינן לנוגע בש"ז אי לאו דאסמכינהו סהדיה: **ומטמא** בנגעים. משום דבנגעים כתיב (ויקרא יג) איש או אשה ובטומאת מת נמי כתיב (במדבר יט) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא אצטריך קרא כאן לרבויי אבל למנין זוקק ליבום ופוטר מן היבום ומאכיל תרומה לא כתיב איש ולא אצטריך קרא אלא למעוטי עובר:

כנעוריה

תוספי הרא"ש

רר תרי זובו תלת. רבנן לא דרשי אתים ולמאן דדריש אתים חשיב את למנינא בפרק בנות כותים נמי חשב את זובו כי קא בעי ר' ישמעאל מניינא למה לי*) והא מצי לשנויי דסבר כמאן דדריש אתים. א"נ קים ליה לתלמודא דהאי את אתא לדרשה אחריתי: **ורבי** ישמעאל מנינא למה לי. פי' מנין שתים לטומאה ושלש לקרבן: **כי)** עד שיצא מבשרו. פי' בנות כותים דרשינן מבשרו ולא מכוסה אתו ותרוייהו ש"מ: **והתנן** האיברים אין להן שיעור כו'. תימה מאי ס"ד של מקשות וכי לא ידע אבר שלם דוקא קאמר וי"ל דקשיא ליה הא אמרינן דשום ש"ז יצי הילכך פרי' השרץ נמי אשכחן כל יש באיברים א"כ מה לוק יש ביניהן ומשני דלאו היינו כל שהוא דכיון דאי חסר בית פורתא: **נוגע** בש"ז ת"ל או איש. מהבגד אשר עליו ש"ז לא נפיק דדילמא בגד חמור דנושא את מאו איש דש"ז דמיירי ברואה הוקש דאי לאו היקשא לא בתר דמרבי' מאו איש דשרץ לרב חונא בריה דרב נתן ה אים ולהכי איצטריך לרבויי

*) [צ"ל מנא ליה]

מב א מיי' פ"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ט:

מג ב מיי' פ"ב מהל' מחוסרי כפרה הלכה [illegible]

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמ' דאתא זובו חדא [illegible]

גליון הש"ס

גמ' לימד על הזוב שהוא טמא. לעיל לד ע"ב:

פסחים סז: · [לעיל כב.] · מגילה ח. · [ויקרא יא] · [שם סב] · [תוספתא דכלים פ"א] · [מעילה טז: ע"ש] · [יבמות סז: נדה מב.] · [חולין קכ.]

דילמא בגד חמור דנושא את הנבלה מטמא בגדים בחיבורין ולא אדם. והכי אמרינן בפ"ק דב"ב. ותימה מ"מ דדריש מאו איש דכתיב גבי שרץ ושביק או איש דכתיב גבי ש"ז וי"ל משום דבנוגע מסתבר למילף מנוגע ולא מאו איש דש"ז דמיירי ברואה. ותימה תיפוק לי מדאיתקש ש"ז לשרץ דמשוך היקשא ילפינן להו מהדדי לענין בגד ועור פ' במה אשה ופ' כיצד הרגל וי"ל דרב פפא דמרבי נוגע מאו איש דשרץ סבר דאיצטריך גם היקשא דאי לאו היקשא לא הוה מרבינן מאו איש דשרץ נוגע בשכבת זרע ומהאי היקשא דש"ז לשרץ לא הוה שמעינן נוגע דרואה קרי הוא דאיתקש לנוגע בשרץ. והא דילפי' היקשא לענין מגע דבגד ועור חיינו בתר דמרבי' מאו איש דשרץ נוגע בש"ז אמרינן נמי לענין מגע נמי איתקש ורב הונא בריה דרב נתן דמרבי מגע מאו איש דש"ז דאי לאו הכי לא משכחת לה דאיתקש נוגע בשרץ לנוגע וכו' אלא לרוקה והשתא לרב הונא בריה דרב נתן הא דנקט התם לשון היקשא לאו דוקא אלא סמוכין דבתרי קראי כתיבי אבל לרב פפא היקש ממש הוא דמאו איש דכתיב גבי שרץ מרבינן נוגע בש"ז: ומטמא בנגעים. דכתיב איש או אשה ובטומאת מת נמי כתיב ואיש אשר יטמא אבל לענין לזקק לייבום ולהאכיל בתרומה לא כתיב איש ולא איצטריך מתניתין להשמיענו יום אחד אלא למעוטי עובר א"נ שלא נצריך ל' יום להוציאו מתורת נפל:

מוסף רש"י כחתימת פי האמה. עד שילא ממנו כדי חתימת פי אמתו (לעיל כב.) כדי סתימת נקב פי אמתו (פסחים סז:). מנה הכתוב שתים. ואיש כי יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא, הרי שתי זיבות מנויות כאן, וקראו טמא, שלש וקראו טמא. דכתיב וזאת תהיה טומאתו בזובו רר בשרו את זובו או החתים בשרו מזובו, טומאתו היא, הרי לך שלש וקראו טמא, הא כיצד. אם משתים טמא למה פרט לך הכתוב שלש, שתים לטומאה. לכל טומר טומאת זב (מגילה ח.). לימד על הזוב שהוא טמא. ואמר כדם הנדה (לקמן נה.) דהאי קרא לרבות למגע לא אצטריך, דלא גרע משכבת זרע, אלא למשא (לעיל לד:). האברים אין להם שיעור. דאבר כל שהוא אם הוא שלם, אפילו הוא פחות מכזית לענין נבלות, או אבר שלם מן השרץ שהוא פחות מכעדשה, מטמאין, דהואיל והן איברין שלמין אע"פ שאין בהן כשיעור מטמאין משום דחשיבי (מעילה טז:). דון מינה ומינה. כל דבר שלמד מחבירו, כגזירה שוה או היקש, הוי למד ממנו בכל דבריו (זבחים נא: ועיי' ב"ק כה: יבמות עח: וחולין קכ:) לכל דבריה נלמוד ממנה (סנהדרין עג: ועיי' שבועות לא.). דון מינה ואוקי באתרא. דון עיקר הדבר ללמדו מחבירו, אבל לשאר דבריו שאינו מפורש בו ואשה יכול ללמוד מיניה ויהא דבר הלמד ולימד צריך ללמוד מחבירו, העמידהו במקומו ולא תשוהו לחבירו (סנהדרין שם) כלומר לאחר שלמדתו משם והבאתו לכאן העמידהו כאן בתורת שאר דברים המפורשים בו (שבועות שם) מה שהדבר צריך ללמוד מחבירו, שאין יכול ללמוד מגופו, ילמד מחבירו, ולשאר דברים שאתה יכול ללמד מגופו העמידהו על מקומו (זבחים שם ועיי' יבמות עח: וחולין שם). מטמא בזיבה. אם יצא ממנו זוב (חולין נא:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones